

Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat

11 de Novembre de 2009

Espais Verds

Increment dels espais verds a la ciutat

39.847 m2 de nous parcs i jardins

1.434 arbres (noves plantacions en carrers afectats per obres)

3.601 arbres plantats en les campanya d'hivern

Criteris de Jardineria sostenible

27.208 m2 de Gespes de clima càlid (menys consum d'aigua)

19% del reg amb aigua del subsol

Rehabilitació d'espais

Teatre Grec

Tamarita

Espanya Industrial

Energia i Qualitat Ambiental

Impuls energies renovables

62.819 m2 de superfície de captació solar

Estudi de la viabilitat d'instal·lar sistemes de captació solar tèrmica per a producció d'aigua calenta sanitària i climatització, mitjançant màquines d'absorció.

Millora de l'eficiència energètica

Central d'Energia Zona Franca -Gran Via l'Hospitalet

Xarxa de punts de càrrega del vehicle elèctric

Pla de millora de l'enllumenat públic

CENTRAL DE BIOMASSA

CENTRAL DE TRIGENERACIÓ

Mapa estratègic de soroll

Aprobació del mapa de soroll i definició dels Plans d'actuació per reduir la contaminació acústica a la ciutat i per zones específiques.

Modificació de l'ordenança de soroll

Treball de consens amb tots els agents implicats

Pla d'energia, canvi climàtic i qualitat atmosfèrica 2011-2020

Àmbit ciutat – Àmbit Ajuntament

Enfasi en la gestió de la demanda

Procés participatiu durant tot el procés

Compliment del Pacte d'Alcaldes

Nova etapa en la neteja i la gestió de residus

Aposta municipal

- **Nova etapa en la neteja a Barcelona:** increment del servei i optimització dels recursos
- Incentivació de la recollida selectiva en **cinc fraccions a tota la ciutat**
- **Incorporació de nous contenidors:** més, més a prop, accessibles
- Desplegament de la **recollida orgànica** a tota la ciutat
- **Concepció global** del servei de neteja de l'espai públic i la gestió de residus
- **Ambientalització** dels serveis: extensió d'energies més sostenibles, ús d'aigua freàtica pel baldeig, etc.
- Implantació de **campanyes de sensibilització/educació ciutadana**

Import d'adjudicació

1.994 milions d'€

Durada

8 anys (1 novembre de 2009 – 31 octubre de 2017)

Zones de contractació

	Adjudicatari	Import adjudicació (milions €/any)
Zona Centre	FCC	99,7
Zona Oest	CESPA	61,3
Zona Est	URBASER	51,0
Zona Nord	CLD-COMSA	37,4

Nova contracta: novetats

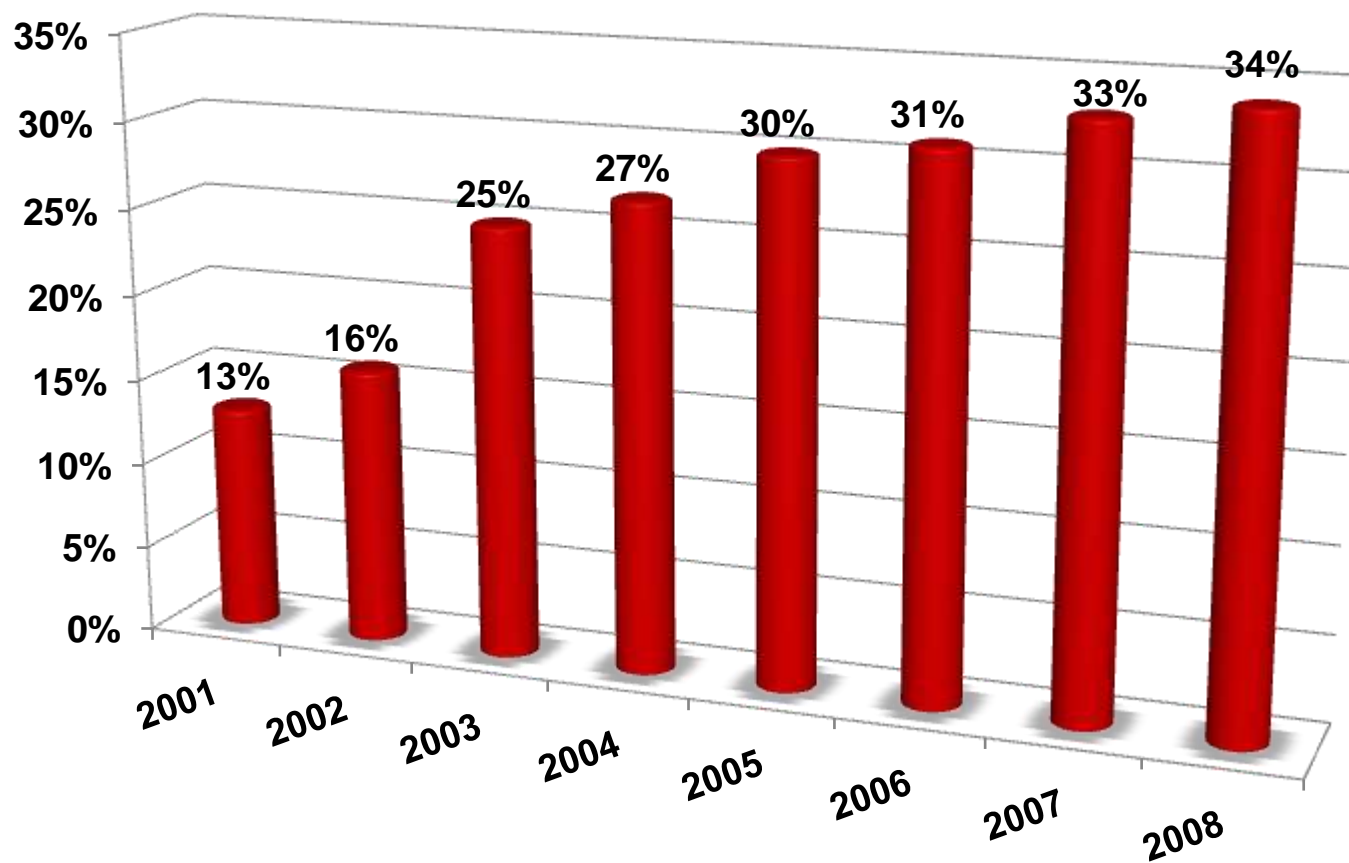
Al servei de les persones

- Increment de la neteja viària.
- Contenidors adaptats per a tothom.
- Contenidors més propers.

Respectuosa amb el medi ambient

- Increment de la recollida selectiva.
- Extensió de la recollida orgànica a tota la ciutat.
- Mitjans més sostenibles en emissions, soroll i en la utilització d'aigua.

No partim de zero

Hi ha camí per recórrer

Actualment

**Selectiva
34%**

**Rebuig
66%**

2012 Objectiu Agència
Catalana de Residus

**Selectiva
50%**

**Rebuig
50%**

Es podria arribar
a recollir

**Selectiva
70%**

**Rebuig
30%**

Nova contracta: més selectiva i més fàcil

- Contenedors d'orgànica a tota la ciutat per facilitar la seva separació.

- Contenedors de paper, envasos i vidre més propers a la seva llar:

700hab/cont

500 hab/cont

- La recollida comercial s'estén a productors importants: fruiteries i restaurants.
- Contenedors accessibles a tothom.

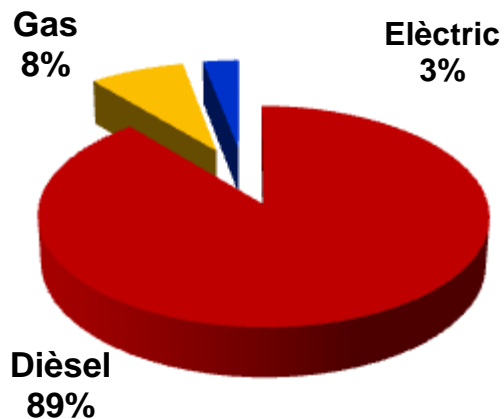
Nova contracta: contenidors accessibles a tothom

- Alçada de la boca
- Pedal regulable
- Tancament retardat
- Maneta
- Força màxima
- Marques tàctils

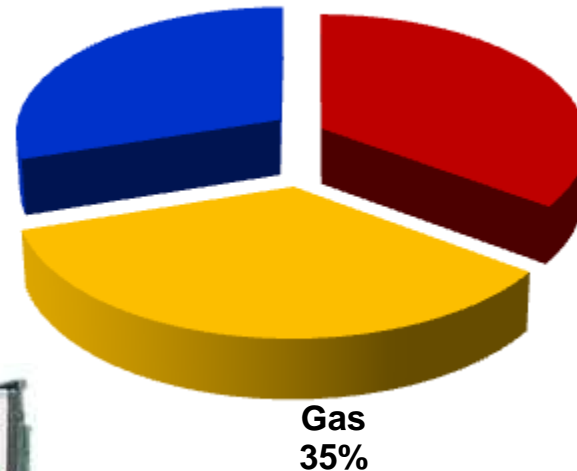
Nova contracta: aspectes clau en sostenibilitat

Serveis anteriors

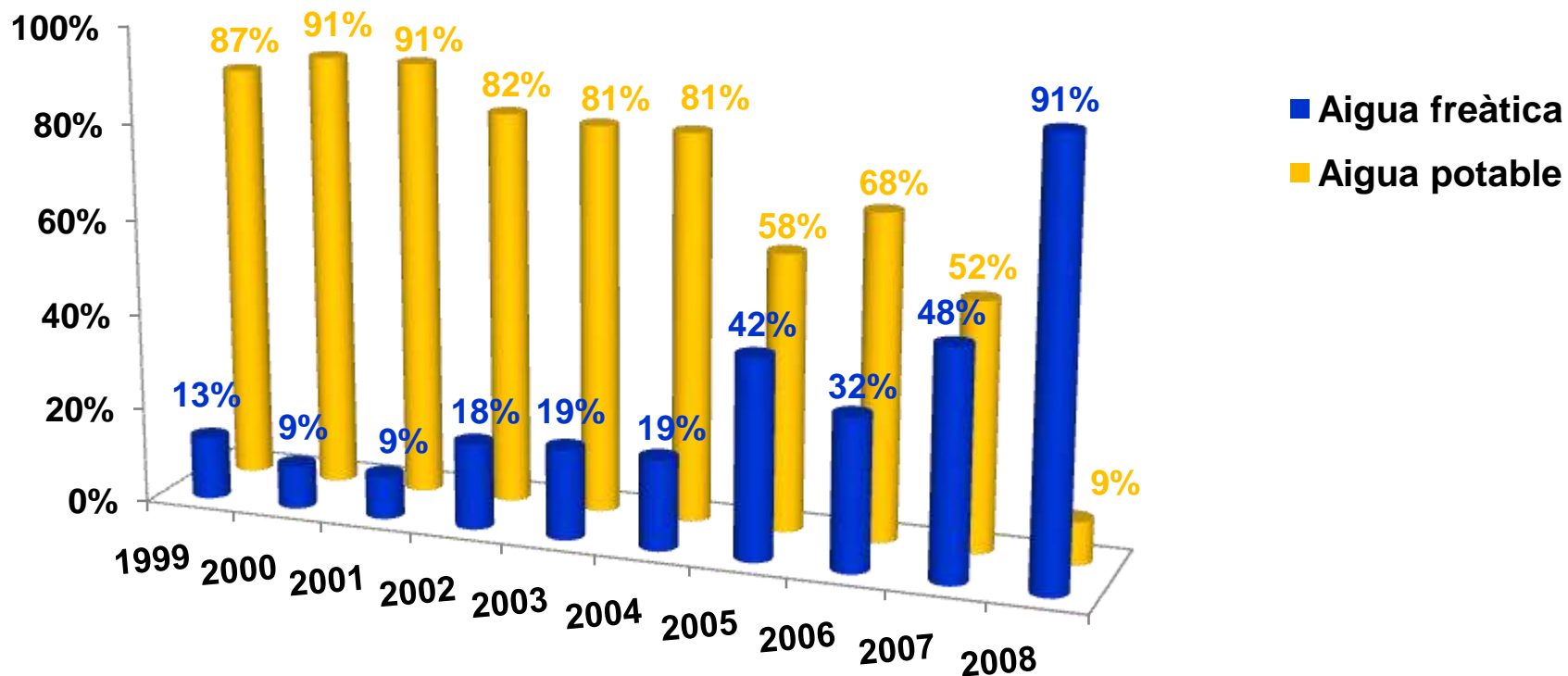
Nous serveis

Combustible	Porcentatge
Elèctric	30%
Biodièsel	35%

Nova contracta: aspectes clau en sostenibilitat

- Utilització d'aigua freàtica

Suport a la implantació de l'orgànica: objectius

- Fer arribar la **informació** al 100% dels habitatges
- Facilitar **les eines d'ús** (cubell i bosses) a més del 50% dels habitatges
- **Informar** què és la matèria orgànica, com s'ha de triar i què se'n fa posteriorment
- **Sensibilitzar** la ciutadania sobre la necessitat i els beneficis de reciclar l'orgànica
- Assolir, el 2012, un **índex de recollida selectiva de la matèria orgànica del 55%** (actual 27,5%)
- Assolir, el 2012, **menys d'un 15% d'impropis** (31,6% del 2008 en recollida domiciliària)

Suport a la implantació de l'orgànica: missatges 1/2

- Barcelona **aposta pel reciclatge**
- L' Ajuntament **millora** el servei de recollida selectiva
- Gairebé el **36%** del pes dels residus domèstics és **matèria orgànica**
- Les **restes orgàniques** són: restes de menjar, marro de cafè, restes d'infusions, petites restes de jardineria-fracció vegetal, taps de suro, serradures i llumins
- És **important no barrejar** altres residus amb les restes orgàniques
- La matèria orgànica és la **peça clau** del reciclatge
- Suposa un **canvi d'hàbits**

Suport a la implantació de l'orgànica: missatges 2/2

- S'identifica la recollida selectiva de matèria orgànica amb el **color marró** (**canvi** per a les llars que la tenien, fins ara era taronja)
- Es repartirà **material de suport** per fer la recollida selectiva
- Es disposaran **contenidors de color marró** a tota la ciutat
- **Contenedor independent** situat sempre al costat del contenidor gris
- El servei de recollida serà **diari**
- Qualsevol tipus de bossa és vàlida per separar la fracció orgànica, però les **bosses compostables** en faciliten i simplifiquen el tractament posterior
- Els residus orgànics es valoritzen per obtenir-ne **compost** o **biogàs**

Accions de comunicació i Educació per a la separació de la matèria orgànica

Suport a la implantació de l'orgànica

Mailing 2:

Enviament a les llars afectades d'un **val regal amb un codi de barres**, informació sobre l'orgànica i invitació a visitar el PUNT D'INFORMACIÓ que s'ubicarà a cada barri per recollir el cubell marró, les bosses compostables i el material informatiu sobre com separar la matèria orgànica. Aquest enviament es realitzarà en coordinació amb el desplegament dels nous contenidors (quatre mesos).

Data: a partir del 2 de novembre

Pòster 2:

Ubicat a les porteries i comerços, com a recolzament del mailing 2 i **informant sobre el PUNT D'INFORMACIÓ** de la matèria orgànica. Aquest enviament es realitzarà en coordinació amb el desplegament dels nous contenidors (quatre mesos).

Data: a partir del 2 de novembre

Suport a la implantació de l'orgànica

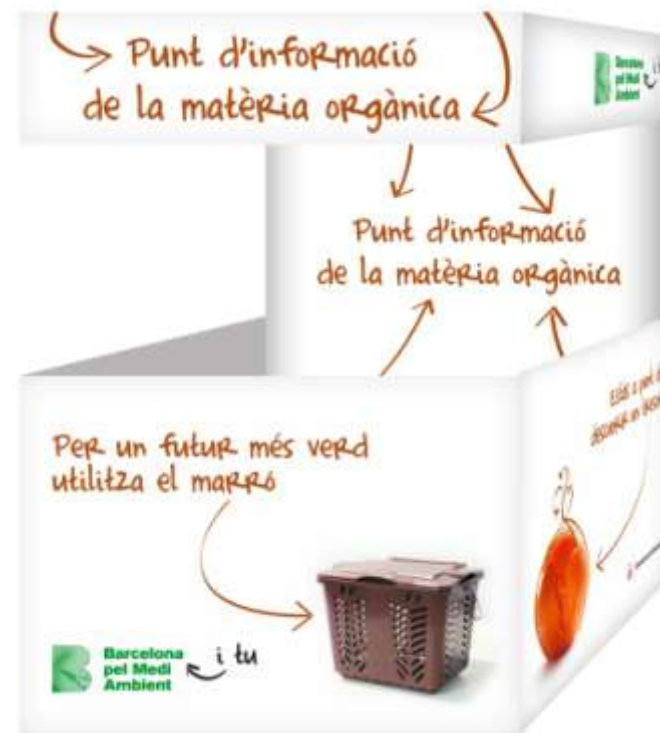
Punt d'informació:

Stands a tots els barris, acompanyant el desplegament dels contenidors de matèria orgànica, amb informadors que entregaran el material de suport per acompanyar als ciutadans en el canvi d'hàbits:

- **cubell** marró
- **bosses** compostables
- **receptari** de cuina
- **magnètic** informatiu per a la nevera

Ubicacions: mercats, OACs, centres cívics, punts verds (a confirmar amb cada districte)

Data: Inici el 2 de Novembre, durant els 4 mesos

Campanya de mitjans

Premsa - Ràdio - TV - Exterior :

Missatges:

- Coresponsabilitat: fem equip (administració i ciutadà)
- Nou servei de neteja més freqüent
- Més contenidors, més a prop i accessibles
- Nou contenidor de la matèria orgànica
- Reciclem en cinc fraccions diferents

Dates: Inici 2 de novembre

Cicle de l'Aigua

Extensió de la xarxa d'aigua freàtica

Actuacions pel tancament de l'Anella del Poblenou

Connexió pel llac i parc Espanya Industrial del sistema del Parc Joan Miró i xarxa local de baldeig

Ampliació xarxa freàtica de Montjuïc (abastament Font Màgica entre d'altres)

Dipòsit de la Ciutadella i Nou Hidrant al sistema Baró de Viver

Connexió antic jardí Botànic i jardins d'aclimatació

Connexió jardins Joan Brossa

Sanejament

Millora continuada del clavegueram de la ciutat i el seu drenatge .

Finalització de les obres dels dipòsits de retenció d'aigües pluvials a Urgell i

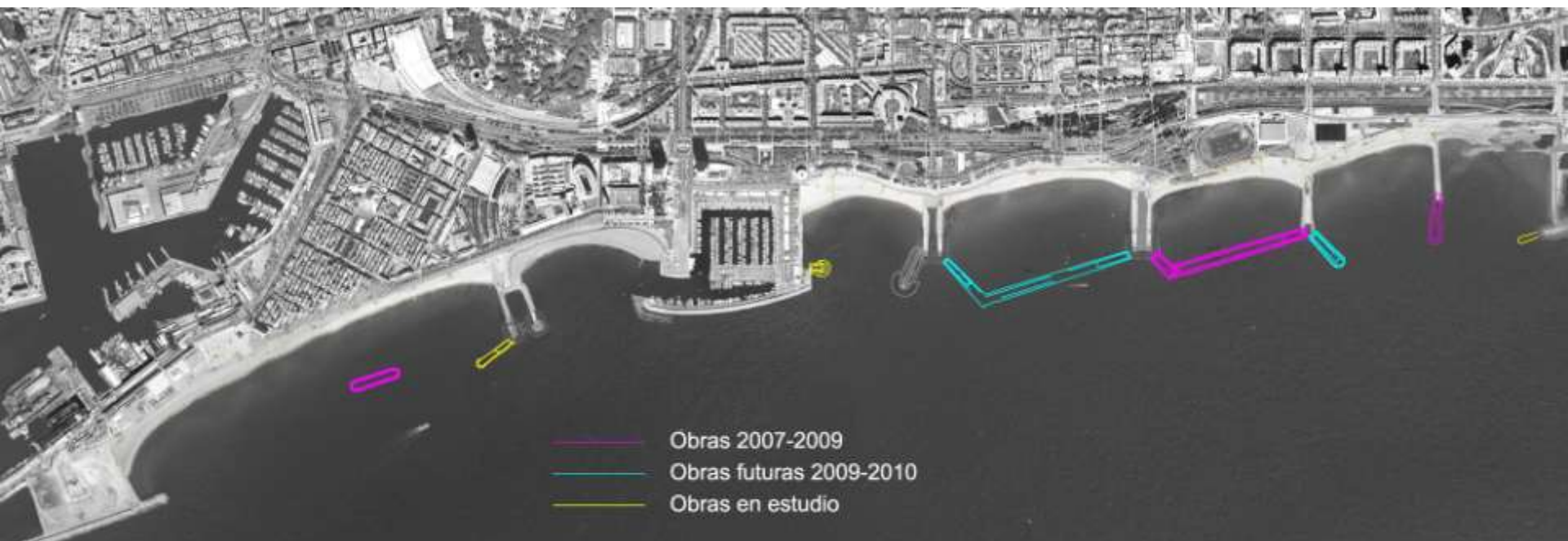
Carmel -La Clota

Optimització del consum

Recirculació i millora del tractament de l'aigua a fonts ornamentals

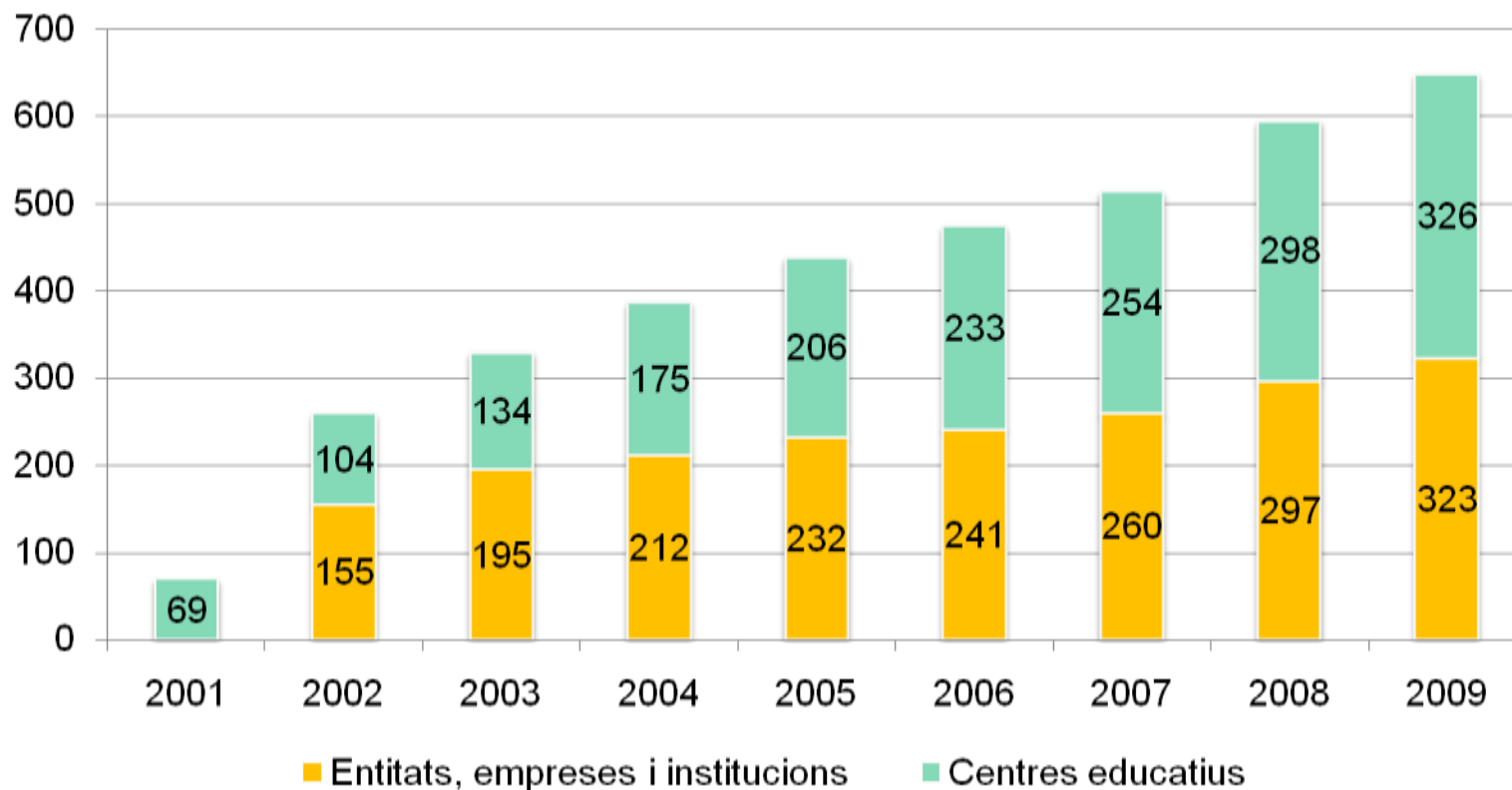
Millores en la xarxa de reg (automatització)

Pla d'estabilització del litoral

Agenda 21

649 ORGANITZACIONS SIGNANTS

ESCOLES

264 plans d'acció en marxa

ORGANITZACIONS

106 plans d'acció en marxa

40 plans en procés d'elaboració

IMPULSANT EL COMPROMÍS

ACCIÓ 21 (organitzacions)

- Suport metodològic als plans d'acció
- 3 Sessions de FormAcció 21
- 2 Esmorzars d'Acció 21
- 5 Visites 21
- 2 Seguiment dels Tallers de Sostenibilitat engegats el 2008
- 7ª Convocatòria dels Premis d'Acció 21
- 162.602 Visites web Agenda 21

IMPULSANT EL COMPROMÍS AGENDA 21 ESCOLAR

Els plans d'acció i els projectes en marxa

264 centres amb projecte

- centres nous i reincorporats: 37
- centres amb projectes anuals: 127
- centres amb projectes triennals: 100
 - 2006/09 i 2009/12: 33
 - 2007/10: 18
 - 2008/11: 22
 - 2009/12: 27

Apropa't als parcs

Repensar el PARC com un espai educatiu, partint de la base que per fer un ús responsable de l'espai proper cal entendre'l, viure'l, gaudir-ne i fer-hi accions que el millorin (13 projectes)

Com funciona Barcelona?

Sensibilitzar els escolars envers el medi, donar a conèixer instal·lacions ambientals, oferir recursos als centres d'ensenyament, i tot donant suport a l'Agenda 21 Escolar (15.350 participants)

Educació ambiental per a les escoles: programes i activitats

Activitats als parcs

Conèixer els parcs i jardins,
ampliar coneixements del medi
social i natural, i estimular les
accions positives envers l'entorn
(13.521 participants)

La **Ludoteca** ambiental del Parc de la Ciutadella és un nou projecte educatiu amb activitats dirigides a les escoles bressol i escoles d'educació infantil.

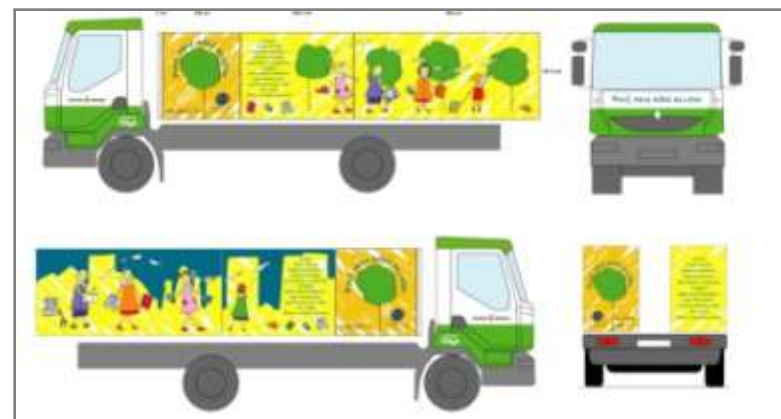
Servei de Documentació

Donar suport al disseny i desenvolupament de programes i activitats d'educació ambiental a través d'un ampli ventall de documentació de referència i recursos pedagògics. Més de 3.500 documents i recursos

Punt Verd Mòbil Escolar (PVME)

Ha visitat 112 centres

Del CRBS a la Fàbrica del Sol

Des del mes d'octubre de 2009, el nou centre d'educació ambiental de Barcelona està ubicat a la Fàbrica del Sol, al barri de la Barceloneta.

La Fàbrica del Sol ofereix una àmplia gamma d'activitats orientades a difondre entre la ciutadania la cultura de la sostenibilitat

- informació i assessorament
- tallers educatius
- exposició permanent edifici
- exposicions temporals
- visites, rutes i itineraris guiats
- xerrades i conferències

Ambientalització de les obres

OBJECTE:

Ambientalitzar les obres de la ciutat de Barcelona: Minimitzar els impactes ambientals i socials que les obres que s'executen a la Ciutat ocasionen sobre el seu entorn.

AMBIENTAL	Emissions atm. Fums, gasos i pols	Emissions atm. Soroll i vibracions	Residus i neteja
	Maquinària i vehicles, treballs enderroc, operacions càrrega i descàrrega, activitats de tall, circulació vehicles, etc.	Horaris, maquinària i vehicles, moviments de terres, càrregues i descàrregues, conducta operaris, etc.	Separació i gestió dels residus, consideració residus perillosos, contenidors i sacs de runa, neteja de l'interior i l'exterior de l'obra, material granular, roderes de fang.
	Afecció a les aigües i al sòl	Afecció als espais verds	Estalvi de recursos
	Vessaments de productes, abocaments a les aigües de clavegueram, reaprofitament d'aigües, protecció del sòl, etc	Trasplantament i retirada de l'arbrat, protecció dels arbres i espais verds, protecció de terres, reposició de terres i del reg.	Matèries primeres, energia, combustibles.
SOCIAL	Accessibilitat i mobilitat		
	prèvia de l'obra, pas temporal de vianants, enllumenat d'abalisament, operacions de sortida i entrada de l'obra, tanques de protecció, planxes cobertura rases, accessos vianants i vehicles, activitat empresarial i comerços, contenidors de runa. Informació		

FASE REDACCIÓ DEL PROJECTE

Decret d'alcaldia

- La **Memòria Ambiental** s'ha d'incloure en els Projectes d'obres contractades per qualsevol operador Municipal, organisme autònom o empresa Municipal.
- Amb pressupost d'execució per a la contracta igual o superior a 450.000 €, sempre i quan no estiguin incloses dins l'abast del RD 1/2008 de la Llei d'Impacte Ambiental.
- Per facilitar mitjançant el **Manual Bàsic d'elaboració de la memòria ambiental**
- La **memòria ambiental** s'ha d'incorporar als plecs de condicions, com un **document de naturalesa contractual**

FASE CONTRACTACIÓ DE L'OBRA

- A través del Decret d'Alcaldia s'ha sol·licitat la modificació dels plecs tipus de contractació.
- Els licitadors hauran de presentar una proposta de **Pla de Gestió Ambiental** en l'oferta

FASE EXECUCIÓ DE L'OBRA

Guia Ambientalització
Chec list seguiment

- El contractista haurà d'elaborar i executar el **Pla d'ambientalització** (desenvolupament de les mesures de la memòria ambiental)
- En qualsevol cas durant l'execució de l'obra s'han de seguir les directrius del **Manual de Qualitat** de les obres

- Reunions de treball individualitzades i col·lectives a nivell Gerencial, de Direcció i Tècnic
- Treball de propostes
- Processos de consulta i de recull d'aportacions

DESENVOLUPAMENT DE LES EINES EN
CADA PART DEL PROCÉS

PLANTEJAMENT ESTRATÈGIC DE
L'AMBIENTALITZACIÓ

- Difusió i Comunicació
- Formació de continguts ambientalització

INTERN:

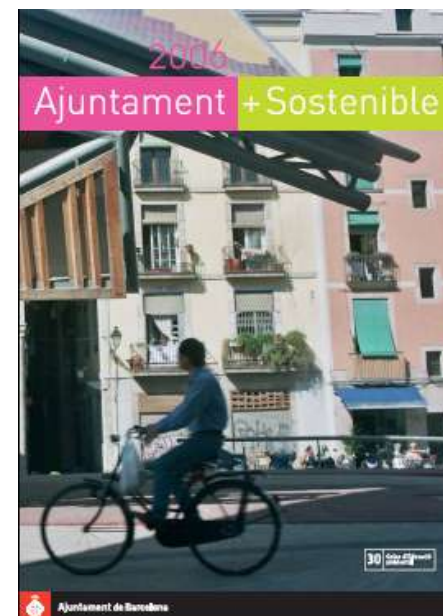
- Serveis Generals i Coordinació Territorial
- Els Districtes
- Urbanisme i Infraestructures
- Bimsa i empreses participades
- Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
- Grup de Treball per a la millora de l'accessibilitat
- Acefat
- Barcelona Regional
- Bagursa
- Barcelona Serveis Municipals
- Medi Ambient

EXTERN:

- Institut Tecnològic d'Edificació i Construcció (ITEC)
- Serveis Tècnics de la Diputació de Barcelona
- Strengths
- Cambra de Contractistes d'Obres de Catalunya

Convenció Ajuntament +Sostenible

- Programa per introduir criteris de sostenibilitat (ambientals i socials) en serveis i dependències municipals:
 - sensibilitzar, informar i formar els treballadors municipals
 - impulsar criteris de sostenibilitat en la contractació pública
- Coordinació Àrea de Medi Ambient:
Departament de Millora Contínua
- Funcionament en grups de treball

Missió

La Convenció Ajuntament+Sostenible vol ser un **punt d'inflexió** que permeti seguir avançant en la **millora contínua vers la sostenibilitat** en el conjunt de l'organització municipal i plantejar objectius d'ambientalització amb l'horitzó del 2012.

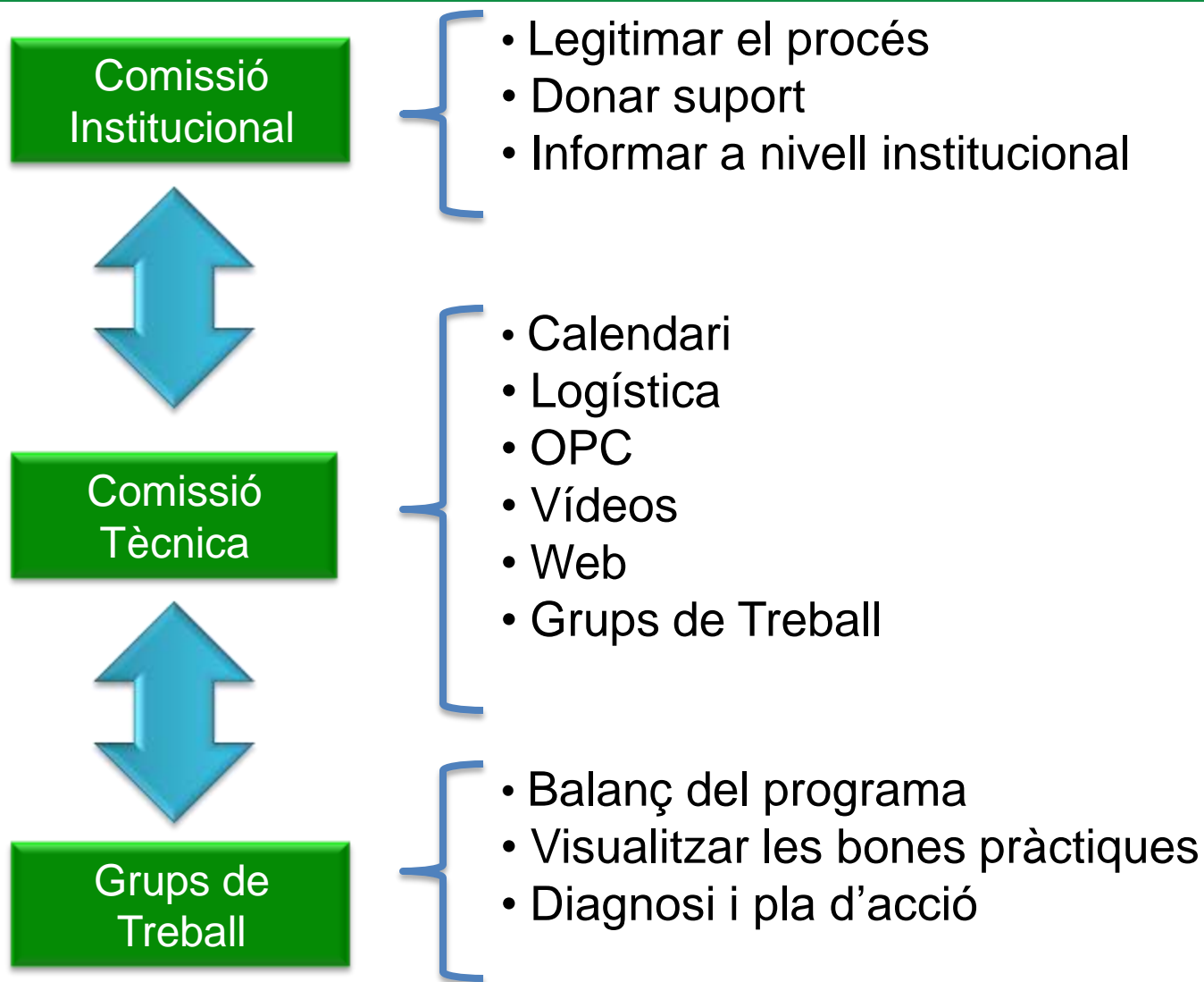
Objecte

La Convenció A+S serà **una jornada d'un dia** dedicada a pensar i repensar els objectius d'ambientalització interna i el seu encaix real en l'organització municipal.

I serà també la culminació d'un **procés participatiu intern** de treballadors municipals que treballaran 5 àmbits temàtics del programa Ajuntament+Sostenible.

Objectius específics

1. **Balanç del Programa A+S.** Revisar les accions vers la sostenibilitat ambiental i social desenvolupades en el conjunt de l'organització municipal des de l'inici del programa fins l'actualitat (2001-2009).
2. Acordar de manera participada quins haurien de ser els **objectius i les accions futures** a dur a terme (2009-2012).
3. **Promoure la implicació i la complicitat** del conjunt de l'organització en el Programa Ajuntament+Sostenible.
4. **Donar visibilitat i dotar de centralitat el Programa Ajuntament+Sostenible** en el marc municipal.

Grups de treball - Àmbits temàtics:

- Construcció, obres i rehabilitació d'edificis públics
- Estalvi i eficiència dels recursos ambientals en edificis públics
- Coordinació del pla A+S amb altres programes i actuacions municipals
- La dimensió social de l'Ajuntament +Sostenible
- L'Ajuntament + Sostenible, el dia a dia

Grups de treball

Barcelona
pel Medi
Ambient

Ajuntament de Barcelona

Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat

RÈGIM DE SESSIONS

- **Permanents ampliades (2)**
 - Parc de Collserola
 - Reforma de la Diagonal
- **Plenari (1)**

GRUPS DE TREBALL

- **Comissió de catalogació d'arbres d'interès local**
(modificació de l'ordenança i protocol de catalogació)
- **Soroll**
(ordenança de contaminació acústica)

PROPOSTES GRUPS DE TREBALL 2010

- **Residus**, Seguiment i implementació de la nova contracta
- **Energia**, Pla d'energia, canvi climàtic i qualitat atmosfèrica 2011-2020
- **Espais Verds**, Pla estratègic del Verd urbà

Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat

11 de Novembre de 2009

Gràcies